

MODESTE STUYVAERT (1866-1932)

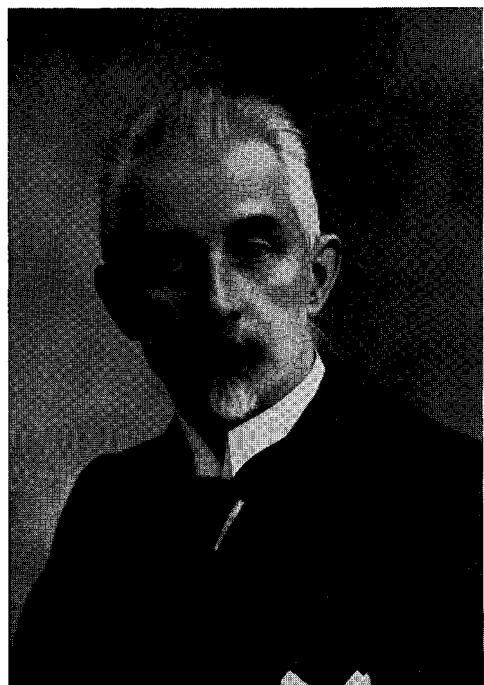
1905

Modeste, Leon, Marie Stuyvaert werd geboren te Sint-Joost-ten-Noode op 30 juli 1866. Hij overleed te Gent op 3 oktober 1932.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan de Gemeentelijke Middelbare School van Sint-Joost-ten-Noode en aan het Koninklijk Atheneum te Brussel. Hij studeerde van 1883 tot 1886 aan de Hogere Normaalschool voor Wetenschappen, gehecht aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij het diploma van geaggregeerd leraar van het middelbaar onderwijs van de hogere graad behaalde. Tevens behaalde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent de diploma's van candidaat en eerste doctoraat in de wis- en natuurkundige wetenschappen. In 1902 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent tot speciaal doctor in de wiskundige wetenschappen met het proefschrift „*Étude de quelques surfaces algébriques engendrées par des courbes du second et du troisième ordre*”.

Hij vervulde van 30 september 1890 tot 23 december 1905 het ambt van leraar in de wiskunde, de plantkunde en de dierkunde aan het Koninklijk Atheneum te Gent. Hij was tevens leraar aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent vanaf 31 oktober 1898.

Bij K.B. van 23 december 1905 werd hij benoemd tot repetitor aan de Voorbereidende Scholen voor Burgerlijke Bouwkunde, Kunst- en Fabriekwezen, gehecht aan de Rijksuniversiteit te Gent. Bij K.B. van 30 april 1912 werd hij benoemd tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de vrije cursus „*La théorie des grandeurs algébriques*”. Bij K.B. van 30 mei 1912 werd hij tevens belast met de cursus in de Wiskundige Methodenleer (doctoraat in de wis- en natuurkundige wetenschappen). Bij K.B. van 30 april 1919 werd hij tot gewoon hoogleraar bevorderd. Bij K.B. van 31 december 1919 werd hij buiten zijn overige bevoegdheden belast met de cursus in de Rationele Mechanica (Voorbereidende Scholen voor Burgerlijke Bouwkunde, Kunst- en Fabriekwezen). Bij K.B. van 20 juli 1920 werden zijn bevoegdheden uitgebreid met de cursus in de Hogere Meetkunde.

100

(doctoraat in de wis- en natuurkundige wetenschappen), ter vervanging van Professor Clément Servais, die er op zijn verzoek van ontlast werd.

Op 1 januari 1932 werd hij tot het emeritaat toegelaten (K.B. van 18 januari 1932).

Op 15 december 1913 werd hij benoemd tot Correspondent Lid van de Koninklijke Belgische Academie; op 15 december 1926 tot Titelvoerend Lid. De Koninklijke Belgische Academie kende hem de Prijs François Deruyts toe voor de periode 1902-1906. Zijn leerboek voor het middelbaar onderwijs „Les nombres positifs. Exposé des théories modernes de l'arithmétique élémentaire” werd in 1908 door de Koninklijke Belgische Academie met de Prijs De Keyn bekroond.

Het omvangrijk wetenschappelijk oeuvre van M. Stuyvaert had hoofdzakelijk betrekking op de Hogere Meetkunde. Door de vele belangrijke resultaten die hij verkregen had, verwierf hij een internationale bekendheid. In het bijzonder dienen aangestipt te worden zijn belangrijke onderzoeken in verband met de meetkundige figuren die door matrices, waarvan de elementen algebraïsche vormen zijn, kunnen voorgesteld worden. Zijn talrijke bijdragen op dit gebied werden in verscheidene buitenlandse standaardwerken en leerboeken geciteerd. Door zijn gezamenlijk werk heeft M. Stuyvaert ongetwijfeld een ruim aandeel gehad in de verspreiding van de faam van de Gentse Universiteit tot ver buiten onze grenzen.

J. BILO.

PUBLIKATIES VAN MODESTE STUYVAERT

In „Verhandelingen van de Koninklijke Belgische Academie — Klasse der Wetenschappen” :

Sur la courbure des lignes et des surfaces. 1897.

Recherches relatives aux connexes de l'espace. 1900.

Sur les plans qui coupent en des points d'une conique un système de lignes de l'espace. 1901.

Congruences de cubiques gauches. 1920.

In „Mededelingen van de Koninklijke Belgische Academie — Klasse der Wetenschappen” :

Sur la polarité dans les courbes gauches du quatrième ordre (première espèce) et du troisième ordre. 1900.

Note sur les cubiques gauches. 1900.

Une congruence linéaire de cubiques gauches. 1907.

Sur l'invariantologie de la cubique gauche. 1907.

Centres de moyennes distances de groupes de points sur une courbe gauche. 1908.

Courbes gauches algébriques représentables par des matrices. 1919.

Systèmes triplement infinis de coniques dans un plan. 1919.

Sur un élément, analogue à la courbure, en un point extérieur d'une courbe algébrique plane. 1921.

Les théorèmes de Fermat et d'Euler. 1921.

Transformations birationnelles. 1924.

In „Mémoires de la Société royale des Sciences de Liège” :

Sur les points singuliers des lieux géométriques. 1904.

Cinq études de géométrie analytique. 1908.

In „Nouvelles Annales de Mathématiques” :

- Point remarquable dans le plan d'une cubique.* 1899.
Sur une gerbe de cubiques gauches. 1900.
Sur la sphère osculatrice à la cubique gauche. 1903.
Quadrilatères de Steiner dans certaines courbes et surfaces algébriques. 1905.
Un théorème sur la collinéation et la reciprocité. 1906.

In „L'Enseignement mathématique” :

- A propos d'un article sur le mouvement de la Terre.* 1906.
Consequences diverses d'une formule d'Algèbre. 1906.
Sur l'usage des matrices dans l'étude des congruences de droites. 1910.
Extension de la notion de Jacobien. 1919.
Un chapitre de méthodologie mathématique, les imaginaires de Galois. 1921-1922.

In „Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo” :

- Sur la courbe lieu des points de contact des surfaces de deux faisceaux.* 1904.
Deuxième congruence linéaire de cubiques gauches. 1908.
Sur la congruence de droites de troisième ordre et classe, de genre deux. 1910.

In „Mathesis” :

- Question d'algèbre.* 1888.
Sur le cas général de la division des nombres entiers. 1896.
Question de géométrie. 1896.
Note sur une propriété focale des coniques à centre. 1896.
Théorème d'arithmétique. 1896.
Sur le moindre multiple. 1896.
Deux questions d'algèbre. 1896.
Deux questions de géométrie et quatre questions d'analyse. 1897.
Sur une conique inscrite ou circonscrite à un triangle. 1897.
Extraction de la racine carrée d'un nombre entier. 1897.
Tangente commune à deux cercles. 1897.
Propriété des coniques. 1897.
Sur les systèmes polaires des groupes de points. 1898.
Normales aux surfaces et aux courbes algébriques. 1898.
Questions de géométrie. 1898.
Problème de construction. 1899.
Sur le parallélépipède. 1899.
Question de géométrie. 1899.
Sur certaines identités. 1899.
Applications du binôme de Newton. 1899.
Inscription du pentagone régulier. 1899.
Sur une réussite. 1900.
Formules combinatoires. 1900.
Le théorème de Chasles sur les cubiques gauches. 1900.
Combinaisons. 1900.
Questions sur les connexes-plans. 1901.
Théorème élémentaire du complexe linéaire de droites. 1901.
Sur deux lieux géométriques. 1901.
Théorème sur les cubiques. 1901.
Exemple d'application des principes d'homographie et de dualité. 1901.
Question de géométrie. 1901.
Question d'analyse. 1901.

Une leçon sur les cubiques gauches. 1903.
Questions de géométrie. 1903.
La courbe horoptère. 1903.
Question d'analyse. 1904.
Questions d'examens. Notes mathématiques. 1904.
Sur les cubiques gauches. 1904.
Sur une surface réglée du huitième ordre. 1922.

In andere tijdschriften :

Les sanctions artificielles dans l'Enseignement moyen. Revue de l'Instruction publique, 1904.
Sur les congruences de cubiques gauches. C.R. de l'Acad. des Sciences, Paris, 1905.
Congruences de triangles, de cubiques gauches et autres variétés annulant des matrices. Journal für die reine und angewandte Mathematik, 1907.
Théorie de la parabole gauche par la géométrie vectorielle. Annales de la Société des Ingénieurs sortis des Écoles spéciales de Gand, 1907.
Sur l'auteur de l'histoire de la roulette publiée par B. Pascal. Bibliotheca mathematica, 1908.
Sur certaines courbes gauches du sixième ordre. Verslag van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, 1908.
Un théorème sur la collinéation dans l'espace à r dimensions. Rendiconti del R. Istituto Lombardo, 1911.
Un complexe cubique de droites. Memorie della R. Accademia di Torino, 1912.
Sur les congruences linéo-linéaires de droites et la surface du troisième ordre. Verslag van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, 1912.
Sur la sextique gauche de genre deux. Giornale di Matematiche di Battaglini, 1912.
Élimination d'une inconnue entre plusieurs équations algébriques. American Journal of Mathematics, 1915.
Élimination d'une inconnue entre trois équations algébriques. C.R. de l'Acad. des Sciences, Paris, 1919.
Élimination d'une inconnue entre équations algébriques. Revue de l'Enseignement des Sciences, Paris, 1921
Surfaces cerclées et surfaces de révolution. Annales de l'Association des Ingénieurs sortis des Écoles spéciales de Gand, 1921.
Tangente à une courbe par un point extérieur. Ibid., 1923.
Une propriété de la parabole. B.Cll. scient. de l'Association des Élèves ingénieurs des Écoles de Gand, 1922.
Généralisation des propriétés des continuants. Ibid., 1923.

Afzonderlijk uitgegeven werken :

Précis d'Histoire naturelle. Introduction à l'Histoire naturelle, 1898. Zoologie et Botanique, cinq éditions, de 1897 à 1922.
Physique (met M. H. MANDART). 1900.
Chimie, Hygiène (met M. H. MANDART). 1901.
Beschrijvende Meetkunde. 1901.
Étude de quelques surfaces algébriques engendrées par des courbes du second et du troisième ordre. Dissertation de Doctorat spécial, 1902.
Les nombres positifs. Exposé des théories modernes de l'arithmétique élémentaire. 1906. Réimpressions 1912, 1923.
Algèbre à deux dimensions. 1920.
Algèbre (premier degré). 1922.
Algèbre (second degré, logarithmes, compléments). 1924.
Introduction à la Méthodologie mathématique. 1923.
Statique et Dynamique. 1920; 2e édition, 1926.
La bosse des Mathématiques. 1927.